

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2020 m. rugsėjo 3 d.

Europos semestras: valstybės narės turi geriau atsižvelgti į konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, teigia ES auditoriai

Remiantis nauja Europos Audito Rūmų ataskaita, valstybės narės nedėjo pakankamai pastangų, kad įgyvendintų konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, kurias 2011–2018 m. pateikė ES Taryba. Jos visiškai arba iš esmės įgyvendino tik apie ketvirtadalį rekomendacijų, o įgyvendinant beveik trečdalį rekomendacijų padaryta nedidelė pažanga arba jos visai nepadaryta. Nors ES padarė didelę pažangą, siekdama daugumos savo ilgalaikių fiskalinių tikslų iki 2020 m., ji atsilieka skurdo mažinimo ir mokslinių tyrimų bei technologinės plėtros (MTTP) srityse. Atsižvelgdami į 2020 m. liepos mėn. Europos Vadovų Tarybos pasiektą politinį susitarimą, auditoriai taip pat pabrėžia, kad reikia pertvarkyti konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų rengimo ir įgyvendinimo būdus.

Europos semestras yra metinis ekonominio ir fiskalinio koordinavo ES ciklas. Jo išdirbiai yra konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos, kurias Taryba teikia kiekvienai valstybei narei Komisijos pasiūlymu. Auditoriai vertino, ar Komisija veiksmingai taikė valstybių narių politikos priežiūros stiprinimo procedūras. Jie išsamiai tikrino, kaip šios procedūros taikomos Austrijoje, Belgijoje, Suomijoje, Vengrijoje, Italijoje ir Nyderlanduose.

„Per Europos semestrą Komisija pateikė patikimą valstybių narių ekonominės pažangos analizę ir pasiūlė atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, – teigė už ataskaitą atsakingas Audito Rūmų narys Alex Brenninkmeijer. – Tačiau ji turėtų labiau atkreipti dėmesį į žemą rekomendacijų įgyvendinimo lygį apskritai. Per pastaruosius 10 metų daugiau dėmesio galėjo būti skiriama tokioms sritims kaip skurdo mažinimas ir MTTP.“

Tik 26 % rekomendacijų buvo įgyvendintos visiškai arba iš esmės, dėl 44 % pasiekta tam tikra pažanga, o likusių 30 % atveju pažanga buvo nedidelė arba jos visai nebuvo. Be to, tais atvejais, kai per kelerius metus nepadaryta esminės pažangos, Komisija nepasinaudojo visais savo įgaliojimais, kad rekomendacijas sustiprintų.

Pažanga, padaryta siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų, iš esmės buvo teigiama visoje ES ir skirtinga valstybėse narėse. Tikėtina, kad ES lygmeniu bus pasiekti šeši iš aštuonių 2020 m. nustatytų tikslų pagrindinėse srityse: vienas – užimtumo, trys – energetikos ir du – švietimo. Tačiau skurdo mažinimo ir mokslinių tyrimų rezultatai nebus pasiekti dėl lėtos pažangos, kurią atitinkamai lėmė 2008 m. finansų krizė ir ribotos MTTP skirtos valstybių narių išlaidos. Vis dėlto Komisija ne visada

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

teikė rekomendacijas valstybėms narėms, nedarantioms pažangos siekiant tikslų šiose srityse. Pavyzdžiui, auditoriai nustatė atvejų, kai dėl blogėjančios padėties kai kuriose valstybėse narėse ir finansų krizės poveikio būtų reikėję pateikti daugiau rekomendacijų dėl tiesioginių skurdo mažinimo priemonių.

Komisijos ataskaitose dėl valstybių narių ekonominės padėties ir jų pažangos siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų nustatyta didelė rizika, ir jos yra geras konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų pagrindas. Tačiau, nepaisant 2015 m. Komisijos sprendimo teikti konkretesnes rekomendacijas sumažinant jų skaičių, kai kuriose pastaraisiais metais pateiktose rekomendacijose vis dar nurodomi įvairūs klausimai ir nesusiję politikos aspektai. Be to, jos nepakankamai susijusios su ES lėšų naudojimu valstybių narių reformoms remti. Komisija taip pat dažnai aiškiai nepaaiškina, kodėl rengdama rekomendacijas ji teikia pirmenybę tam tikroms reformoms, palyginti su kitomis. Be to, valstybių narių reformų programose ne visada aiškiai paaiškinama, kaip siūlomomis reformomis ir priemonėmis siekiama įgyvendinti rekomendacijas ir ES tikslus.

Auditoriai rekomenduoja Komisijai stiprinti:

- Europos semestro dėmesį socialiniams ir mokslinių tyrimų aspektams;
- konkrečiais šaliai skirtų rekomendacijų įgyvendinimą ir stebėjimą;
- ES fondų ir rekomendacijų ryšį;
- rekomendacijų formulavimą;
- savo nacionalinių reformų programų gaires ir vertinimus.

Pastabos leidėjams

Savo audito darbą auditoriai užbaigė prieš COVID-19 protrūkį, todėl šioje ataskaitoje neatsižvelgiama į kokius nors politinius arba kitus pokyčius, kurie buvo padaryti reaguojant į kilusią pandemiją. 2020 m. liepos mėn. Taryba patvirtino konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, į kurias įtraukti su COVID-19 susiję aspektai.

Europos semestras buvo sukurtas 2010 m., siekiant pagerinti ES ekonominį ir socialinį tvarumą po finansų krizės ir spręsti struktūrinius uždavinius, kaip antai fiskalinės politikos, makroekonominio disbalanso ir kitus socialinius klausimus. Todėl jis daro įtaką valstybių narių biudžeto ir ekonominiams sprendimams. Vidutinis konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų skaičius sumažėjo nuo 20 rekomendacijų 2014 m. iki 12,5 rekomendacijos 2019 m.

„Europa 2020“ – tai 10 metų strategija, kuria siekiama, kad ES ekonomika taptų pažangi, tvari ir integracinė. Asmenų, kuriems gresia skurdas, skaičius ES padidėjo nuo 116 milijonų 2008 m. iki 122 milijonų 2012 m., o po 2012 m. pradėjo mažėti iki 109 milijonų 2018 m. (strategijos „Europa 2020“ tikslas iki 2020 m. yra 96 milijonai). Visos MTTP skirtos ES išlaidos padidėjo iki 2,12 % bendro valstybių narių BVP (strategijos „Europa 2020“ tikslas – 3 %), tačiau atsiliekiama nuo kitų išsivysčiusios ekonomikos šalių, pavyzdžiui, JAV, Japonijos ir Pietų Korėjos, sparčiai vejančios Kinijai. Valstybių narių išlaidos MTTP 2018 m. svyravo nuo 0,5 % BVP Rumunijoje iki maždaug 3,25 % BVP Švedijoje.

Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 16/2020 „Europos semestras – konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose nagrinėjami svarbūs klausimai, tačiau jas reikia geriau įgyvendinti“ pateikta 23 ES kalbomis Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu). Ji papildo trijų Audito Rūmų ataskaitų dėl Europos semestro rinkinį: ataskaitą dėl [Stabilumo ir augimo pakto](#) ir dėl [makroekonominio disbalanso procedūros](#). Informacija apie Audito Rūmų priemones, kurių buvo imtasi reaguojant į COVID-19 pandemiją, pateikta [čia](#).

Kontaktai spaudai dėl šios ataskaitos:

Damijan Fišer, e. paštas damijan.fiser@eca.europa.eu, tel. (+352) 4398 45 510, mob. tel. (+352) 621 55 22 24